

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра менеджменту та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

« 06 » 09 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Менеджмент закладу охорони здоров'я

підготовки другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 073 Менеджмент

(шифр і назва спеціальності)

Навчально-науковий Інститут громадського здоров'я, біології, контролю та профілактики хвороб

2024 рік

Робоча програма з дисципліни «**Менеджмент закладу охорони здоров'я**»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації
Магістр менеджменту
«03» вересня 2024 року - 25 с.

Розробники:

В.о. завідувача кафедри менеджменту та маркетингу, к.е.н., Головчук Ю.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу
Навчально-наукового Інституту громадського здоров'я, біології, контролю та
профілактики хвороб.

Протокол від «03» вересня 2024 року № 1

В.о. завідувача кафедри ЗВО менеджменту та маркетингу.

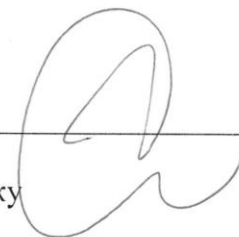

_____ Юлія ГОЛОВЧУК

«03» вересня 2024 року

Схвалено методичною радою медико-теоретичних дисциплін Вінницького
національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки
другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 07 Управління та
адміністрування

Протокол від «05» вересня 2024 року №2

В.о. Голови

_____ проф. ЗВО Олександр ОЧЕРЕДЬКО

«05» вересня 2024 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент закладу охорони здоров'я» складена відповідно до ОПП «Менеджмент в охороні здоров'я» (2023), другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент, Стандарту вищої освіти України із галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент для другого (магістерського) рівня вищої освіти, рівень освіти: Магістр, затвердженим та введеним в дію наказом МОН України №959 від 10.07.2019р.

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Менеджмент закладу охорони здоров'я» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент.

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Менеджмент в охороні здоров'я, циклу професійної підготовки магістра менеджменту, розрахована на 5 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом 2 семестрів на першому році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Менеджмент закладу охорони здоров'я», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Предметним напрямком програми є підготовка фахівців, здатних ефективно керувати організаціями та системами охорони здоров'я, програма орієнтована на отримання знань про адміністративне управління, фінансовий менеджмент, економічні напрямки охорони здоров'я та правові питання, включаючи принципи та практики управління медичними установами, планування, організацію, мотивацію і контроль, фінансове планування, бюджетування, аналіз витрат, управління ресурсами, фінансування, страхування, економічну оцінку медичних послуг, а також нормативно-правову базу і етику у сфері охорони здоров'я, формування умінь та навичок у плануванні, організації, мотивації, контролі, фінансовому плануванні, бюджетуванні, аналізі витрат, управлінні ресурсами, фінансуванні, страхуванні, економічній оцінці медичних послуг, та розумінні нормативно-правової бази і етики у сфері охорони здоров'я.

Робоча програма складена на основі:

освітньо-професійної програми «Менеджмент в охороні здоров'я» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр менеджменту», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» у ВНМУ ім .М.І. Пирогова;

робочого навчального плану Навчально-наукового Інституту громадського здоров'я, біології, контролю та профілактики хвороб спеціальності 073 «Менеджмент» на 2024-2025 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

примірної програми навчальної дисципліни «Менеджмент закладу охорони здоров'я» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр менеджменту», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», Вінниця, 2024.

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Менеджмент закладу охорони здоров'я» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки здобувачів: визначається на підставі *результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач.*

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі заліку (перший семестр) та іспиту (другий семестр) згідно навчального плану для спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є набуття знань і формування умінь та навичок у галузі адміністративного управління медичними установами, фінансового планування, бюджетування, аналізу витрат, управління ресурсами у сфері охорони здоров'я, економічних напрямів фінансування та страхування, а також розуміння нормативно-правової бази, етики та медичного права.

Міждисциплінарні зв'язки: основні положення освітньої компоненти можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Правова охорона інтелектуальної власності», «Законодавство в сфері охорони здоров'я України», «Менеджмент та лідерство в охороні здоров'я», «Бренд-менеджмент в сфері охорони здоров'я», «Стратегічний менеджмент в охороні здоров'я», «Операційний менеджмент в охороні здоров'я», «Маркетинг-менеджмент закладу охорони здоров'я», «Правові засади кадрового менеджменту в охороні здоров'я».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою викладання навчальної дисципліни** є підготовка фахівців, здатних ефективно керувати організаціями та системами охорони здоров'я, шляхом надання їм знань та формування навичок в адміністративному управлінні, фінансовому плануванні, бюджетуванні, аналізі витрат, управлінні ресурсами, розумінні економічних сфер охорони здоров'я, а також нормативно-правової бази і етики медичної діяльності.

2.2. Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент закладу охорони здоров'я» є:

- вивчення методів планування, організації, мотивації та контролю у медичних установах;
- набуття вмінь фінансового планування, бюджетування, аналізу витрат та управління ресурсами у сфері охорони здоров'я;
- розуміння фінансування, страхування та економічної оцінки медичних послуг;
- ознайомлення з законодавством, етикою та медичним правом, що регулюють діяльність у сфері охорони здоров'я;
- освоєння методів та стратегій забезпечення та покращення якості медичних послуг;

- вивчення використання інформаційних систем у медичних установах, включаючи електронні медичні записи та телемедицину;
- розробка та впровадження довгострокових стратегій розвитку медичних установ;
- розвиток лідерських якостей та навичок управління медичним персоналом;
- вивчення методів просування медичних послуг та залучення пацієнтів.
- освоєння управління інноваційними проектами та впровадження змін для покращення ефективності діяльності медичних установ.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Інтегральна(ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту в охороні здоров'я або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Здатність застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці.
- ЗК 9. Здатність використовувати державну та принаймні одну з іноземних мов в діловому спілкуванні.
- ЗК 10. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 11. Здатність презентувати ідеї, стратегії та результати проєктів для цільових аудиторій різного типу.
- ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
- СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

- СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
- СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком
- СК 11. Здатність до реалізації державної політики в галузі охорони здоров'я, забезпечення впровадження основних засад медичної реформи в ЗОЗ, впровадження новітніх технологій медичної практики, підвищення доступності та якості медичної допомоги громадянам.
- СК 12. Здатність до вироблення ефективних механізмів управління персоналом в ЗОЗ, планування потреби в медичних та інших працівниках, забезпечення їх соціального захисту, розвитку та безпеки.
- СК 13. Здатність забезпечувати ефективне управління фінансовими ресурсами ЗОЗ, планувати потребу в медичних послугах та ресурсах з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 14. Здатність розробляти варіанти стратегій на ринку охорони здоров'я, політик якості надання медичних послуг з метою збереження та зміцнення здоров'я населення та оцінювати їх ефективність.
- СК 15. Застосовувати основні принципи функціонування організації в господарській діяльності, маркетингу, фінансах та управлінні.
- СК 16. Застосовувати знання про організацію та фінансування медичної допомоги на комплексній основі.
- СК 17. Оцінювати правові, соціальні, екологічні, технологічні, соціальні, політичні, економічні та культурні особливості середовища ведення бізнесу в охороні здоров'я.
- СК 18. Здатність розробляти заходи з адвокації та комунікації у сфері охорони здоров'я.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в охороні здоров'я в непередбачуваних умовах;

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в галузі охорони здоров'я та обґрунтовувати методи їх вирішення;

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління ЗОЗ;

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН 5. Планувати діяльність організації охорони здоров'я в стратегічному та тактичному розрізах;

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в організації охорони здоров'я, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;

ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу;

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво ЗОЗ (підрозділом ЗОЗ);

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, правове, методичне, матеріальне, фінансове, кадрове та маркетингове забезпечення ЗОЗ (підрозділу ЗОЗ).

ПРН 14. Демонструвати навички діагностування кадрових проблем, формування рекомендацій по їх вирішенню та впровадження кадрових управлінських рішень.

ПРН 15. Вміти ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми надання медичних послуг ЗОЗ усіх організаційно-правових форм на різних сегментах ринку.

ПРН 17. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері менеджменту в охороні здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- принципи та методи адміністративного управління медичними установами;
- основи фінансового планування, бюджетування та аналізу витрат у сфері охорони здоров'я;
- економічні напрямки фінансування та страхування медичних послуг;
- нормативно-правову базу, яка регулює діяльність у сфері охорони здоров'я;
- етичні стандарти та медичне право;
- методи забезпечення та покращення якості медичних послуг;
- сучасні інформаційні та цифрові технології, що використовуються в охороні здоров'я;
- принципи стратегічного управління та розвитку медичних установ;
- основи маркетингу медичних послуг;
- підходи до управління інноваціями та впровадження змін у медичних установах.

Вміти:

- планувати, організовувати, мотивувати та контролювати діяльність медичних установ;
- здійснювати фінансове планування, складати бюджети та проводити аналіз витрат;
- виконувати економічну оцінку медичних послуг та управляти фінансовими ресурсами;
- застосовувати знання нормативно-правової бази у практичній діяльності;
- дотримуватися етичних стандартів та враховувати медичне право в управлінні;
- розробляти та впроваджувати заходи для покращення якості медичних послуг;

- використовувати сучасні інформаційні та цифрові технології для управління даними пацієнтів, електронних медичних записів та інших напрямків медичної діяльності;
- розробляти стратегічні плани та керувати розвитком медичних установ;
- використовувати маркетингові інструменти для просування медичних послуг;
- управляти інноваційними проектами та впроваджувати зміни для покращення ефективності діяльності медичних установ.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни структурована на 2 модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ЄКТС.

Модуль 1: 60 годин, 2 кредити

Модуль 2: 90 годин, 3 кредити

Опис навчального плану з дисципліни (денна форма навчання)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин		СРС	Рік навчання	Вид контролю	
	Всього годин/кредитів ЄКТС	Аудиторних				
		Лекцій				Практичних
	150 годин/5 кредитів	24	66	60		
Модуль 1 «Становлення, розвиток та впровадження менеджменту в системі охорони здоров'я» Змістових модулів 1	60 годин/ 2 кредити	8	28	24	1-й ПК-залік	
Модуль 2 «Процес управління в системі охорони здоров'я» Змістових модулів 1	90 годин/ 3 кредити	16	38	36	1-й ПК- іспит -	

Примітка: 1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 60%, СРС – 40%.

Опис навчального плану з дисципліни (заочна форма навчання)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин		СРС	Рік навчання	Вид контролю	
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних				
		Лекцій				Практичних
	150 годин/ 5 кредитів	12	20	118		
Модуль 1 «Становлення, розвиток та впровадження менеджменту в системі охорони здоров'я» Змістових модулів 1	60 годин/ 2 кредити	6	10	44	1-й	ПК-залік
Модуль 2 «Процес управління в системі охорони здоров'я» Змістових модулів 1	90 годин/ 3 кредити	6	10	74	1-й	ПК- іспит -

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 21%, СРС – 79%.

Модуль 1. Становлення, розвиток та впровадження менеджменту в системі охорони здоров'я.

Змістовий модуль 1. Менеджмент охорони здоров'я, види, законодавче регулювання, економіка, управління якістю медичних послуг.

Тема 1. Вступ до менеджменту охорони здоров'я. Визначення менеджменту охорони здоров'я. Історія розвитку менеджменту в охороні здоров'я. Система охорони здоров'я та її компоненти. Ролі та функції менеджерів у медичних установах. Організаційна структура медичних закладів. Основні функції менеджменту. Еволюція управлінських підходів. Етапи розвитку менеджменту в медичній сфері. Основні елементи системи охорони здоров'я. Вплив менеджменту на ефективність системи охорони здоров'я.

Тема 2. Види менеджменту в охороні здоров'я. Поняття і сутність стратегічного менеджменту. Оперативний (тактичний) менеджмент. Поняття і сутність фінансового менеджменту. Клінічний менеджмент. Інформаційний менеджмент – впровадження та використання цифрових технологій у системі охорони здоров'я. Ресурсний менеджмент – управління людськими, матеріальними та технічними ресурсами в медичних установах. Кризовий менеджмент. Поняття і сутність інноваційного менеджменту. Вплив зовнішніх факторів на формування стратегії. Взаємодія оперативного та стратегічного управління.

Тема 3. Законодавче регулювання в охороні здоров'я. Основні нормативно-правові акти у сфері охорони здоров'я. Конституційні гарантії права на охорону здоров'я. Закони України про охорону здоров'я. Роль Міністерства охорони здоров'я у регулюванні медичної діяльності. Законодавство про ліцензування та акредитацію медичних закладів. Етика та законодавче регулювання прав та обов'язків медичних

працівників. Міжнародні стандарти та імплементація міжнародного законодавства в Україні. Регулювання фінансування системи охорони здоров'я. Повноваження МОЗ у регулюванні медичної галузі. Захист персональних даних у медичних установах. Види адміністративних та кримінальних правопорушень у медичній галузі. Відповідальність медичних працівників за порушення законодавства.

Тема 4. Економіка охорони здоров'я. Основи економіки охорони здоров'я. Фінансування системи охорони здоров'я. Моделі фінансування охорони здоров'я у світі. Витрати на охорону здоров'я. Медичне страхування як механізм фінансування охорони здоров'я. Економічні особливості реформування охорони здоров'я. Роль приватного сектора в охороні здоров'я. Вплив глобальних економічних криз на охорону здоров'я. Економіка профілактики та громадського здоров'я. Інвестиції в охорону здоров'я. Ціноутворення на медичні послуги. Фінансові ризики в охороні здоров'я.

Тема 5. Управління якістю медичних послуг. Основні поняття та визначення якості медичних послуг. Принципи управління якістю в охороні здоров'я. Методи оцінки якості медичних послуг. Системи контролю якості в медичних закладах (ISO). Менеджмент якості та безпеки пацієнтів. Участь персоналу у процесах управління якістю. Інформаційні системи для управління якістю медичних послуг. Тенденції та інновації в управлінні якістю медичних послуг. Етика в управлінні якістю медичних послуг. Моніторинг і контроль якості медичних послуг. Автоматизація процесів моніторингу та аналізу даних. Акредитація та ліцензування як інструменти забезпечення якості. Культура безперервного вдосконалення якості. Вплив управління якістю на задоволеність пацієнтів. Управління якістю в умовах кризових ситуацій.

Модуль 2. Процес управління в системі охорони здоров'я.

Змістовий модуль 2. Організація роботи та стратегічне управління в охороні здоров'я.

Тема 1. Організація роботи медичних установ. Основні цілі та завдання медичних установ. Ролі керівництва та менеджерів. Персонал та кадрове забезпечення. Фінансове планування та бюджетування. Переваги та виклики цифровізації. Управління ризиками та кризовими ситуаціями. Роль інформаційних систем у медичній організації. Управління пацієнтським потоком та логістика. Впровадження цифрових технологій у медичних установах. Виклики та переваги технологічних змін. Взаємодія з пацієнтами та управління зворотним зв'язком. Логістичні особливості, що впливають на надання медичної допомоги.

Тема 2. Стратегічне управління в охороні здоров'я. Визначення стратегічного управління. Аналіз зовнішнього середовища. Методи аналізу (PESTLE, SWOT). Визначення ключових факторів, що впливають на охорону здоров'я. Значення стратегічного управління в системі охорони здоров'я. Роль місії і бачення в стратегічному управлінні. Формулювання цінностей організації. Тенденції та майбутнє стратегічного управління в охороні здоров'я. Моніторинг та оцінка результатів. Планування та ресурси для реалізації стратегій. Роль технологій та інновацій у формуванні стратегій. Використання цифрових підходів для підвищення ефективності системи охорони здоров'я. Етика та соціальна відповідальність у стратегічному управлінні.

Тема 3. Управління персоналом в охороні здоров'я. Визначення та роль управління персоналом у медичних установах. Основні принципи формування кадрової політики в медичних закладах. Рекрутмент та відбір персоналу. Теорії мотивації та їх

застосування в медицині. Управління конфліктами в колективі. Методи та інструменти оцінювання продуктивності працівників. Ведення кадрової документації та електронний облік. Права та обов'язки медичних працівників. Етичні принципи у взаємодії з медичними працівниками. Вплив психологічного клімату на продуктивність праці. Правила та норми охорони праці в медичних закладах. Використання інформаційних систем для оптимізації управлінських процесів.

Тема 4. Інформаційні та цифрові технології в охороні здоров'я. Основні поняття та роль ІТ у медичній сфері. Переваги, виклики та реалізація електронних медичних записів (ЕМЗ) у медичних установах. Технології для надання медичних послуг на відстані. Впровадження штучного інтелекту в медицині. Застосування ШІ для діагностики та лікування. Кібербезпека в охороні здоров'я, агрози інформаційній безпеці та заходи захисту. Використання великого даних (Big Data) в охороні здоров'я. Роль мобільних технологій у моніторингу здоров'я пацієнтів. Використання VR та AR для навчання та лікування. Інноваційні технології для моніторингу здоров'я, «розумні» медичні пристрої та їх застосування. Впровадження технологій для управління кризовими ситуаціями. Майбутнє цифрових технологій в охороні здоров'я.

Тема 5. Управління ризиками в охороні здоров'я. Основні поняття та значення управління ризиками. Класифікація ризиків: клінічні, фінансові, правові, репутаційні. Методи і інструменти для оцінки й аналізу ризиків. Процеси та методи виявлення ризиків у медичних установах. Розробка стратегій управління ризиками, підходи до уникнення, зменшення або передачі ризиків. Управління клінічними ризиками. Оцінка і управління фінансовими ризиками в охороні здоров'я. Правові ризики в медичній практиці. Управління ризиками в кризових ситуаціях, стратегії реагування на надзвичайні ситуації (пандемії, катастрофи). Роль освіти та тренінгів у зменшенні ризиків. Значення культури безпеки для зниження ризиків. Моніторинг та оцінка ефективності управління ризиками, оцінка результатів та корекція стратегій управління ризиками. Використання цифрових технологій для управління ризиками.

Тема 6. Психологія управління та комунікації в охороні здоров'я. Основні концепції та значення психології в управлінні. Ролі та стилі лідерства в медичних установах. Психологічні теорії мотивації та їх застосування. Причини та методи вирішення конфліктів між персоналом. Вплив емоцій на прийняття рішень та командну роботу. Управління емоціями в медичному середовищі. Вплив клімату на продуктивність та задоволеність працівників. Динаміка команди та її вплив на ефективність роботи. Комунікаційні навички для медичних працівників, важливість ефективної комунікації з пацієнтами та колегами. Способи підвищення стресостійкості медичного персоналу. Виявлення та подолання бар'єрів між медичним персоналом і пацієнтами. Психологічні фактори, що впливають на прийняття рішень у кризових ситуаціях. Важливість зворотного зв'язку для розвитку персоналу та покращення комунікації. Роль психотерапії в підтримці медичного персоналу.

Тема 7. Соціальна відповідальність та етика в управлінні охороною здоров'я. Основні поняття та значення соціальної відповідальності. Основні етичні принципи: автономія, благодійність, ненависть, справедливість. Визначення та приклади соціальної відповідальності в охороні здоров'я. Важливість етичних норм у щоденній медичній практиці. Роль та значення професійних кодексів етики для медичних працівників. Етичні виклики у взаємодії з пацієнтами. Правові та етичні питання конфіденційності в охороні здоров'я. Соціальна справедливість у доступі до медичних послуг. Етичні норми та вимоги для клінічних досліджень. Юридична та етична відповідальність лікарів та медичного персоналу. Методи підвищення обізнаності медичних працівників щодо

соціальної відповідальності. Дослідження впливу соціальної відповідальності на репутацію та ефективність медичних установ.

Тема 8. Інновації та перспективи розвитку охорони здоров'я. Основні поняття та важливість інновацій для медичної сфери. Впровадження нових технологій (робототехніка, штучний інтелект) у медичну практику. Концепція персоналізованої медицини та її вплив на лікування пацієнтів. Цифрові рішення для управління здоров'ям, використання мобільних додатків та платформ для моніторингу здоров'я. Розвиток телемедицини та її вплив на доступ до медичних послуг. Нові підходи до оцінки та покращення якості медичних послуг. Використання AI (штучного інтелекту) для діагностики та прийняття рішень. Міжнародні тенденції у розвитку охорони здоров'я, порівняння інноваційних практик в різних країнах. Перешкоди та ризики при реалізації нових технологій. Партнерства між державними та приватними секторами, Співпраця для впровадження інновацій у медичній сфері. Роль пацієнтів у впровадженні інновацій, участь пацієнтів у процесах прийняття рішень та розвитку медичних послуг. Перспективи розвитку охорони здоров'я в умовах глобалізації, вплив глобальних трендів на локальні системи охорони здоров'я.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	всього-го	у тому числі			всього-го	у тому числі		
		л	п	СРС		л	п	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. «Становлення, розвиток та впровадження менеджменту в системі охорони здоров'я»								
<i>Змістовий модуль 1. Менеджмент охорони здоров'я, види, законодавче регулювання, економіка, управління якістю медичних послуг</i>								
Тема 1. Вступ до менеджменту охорони здоров'я СРС. <i>Основи менеджменту охорони здоров'я та етапи його історичного розвитку</i>	13	2	6	5	12	2	2	8
Тема 2. Види менеджменту в охороні здоров'я СРС. <i>Порівняльний аналіз видів менеджменту в охороні здоров'я</i>	13	2	6	5	12	2	2	8
Тема 3. Законодавче регулювання в охороні здоров'я СРС. <i>Основи законодавчого регулювання в охороні здоров'я</i>	11	2	4	5	12	-	2	10
Тема 4. Економіка охорони здоров'я СРС. <i>Фінансове планування та управління ресурсами в економіці охорони здоров'я</i>	11	2	4	5	12	-	2	10
Тема 5. Управління якістю медичних послуг СРС. <i>Поняття, стандарти та методи управління якістю медичних послуг</i>	10	-	6	4	10	2	-	8
Всього за змістовим модулем 1	58	8	26	24	58	6	8	44
Підсумкове заняття модулю 1	2	-	2	-	2	-	2	-
Всього годин за модуль № 1	60	8	28	24	60	6	10	44
Аудиторне навантаження денної форми навчання – 60%, СРС – 40%								
Аудиторне навантаження заочної форми навчання – 27%, СРС – 73%								
Модуль 2. «Процес управління в системі охорони здоров'я»								
<i>Змістовий модуль 2. Організація роботи та стратегічне управління в охороні здоров'я</i>								
Тема 6. Організація роботи медичних закладів СРС. <i>Управління процесами в медичних закладах</i>	11	2	4	5	12	-	2	10
Тема 7. Стратегічне управління в охороні здоров'я СРС. <i>Стратегічне управління в охороні здоров'я: аналіз, розробка стратегій та управління змінами</i>	11	2	4	5	10	-	2	8
Тема 8. Управління персоналом в охороні здоров'я СРС. <i>Менеджмент кадрів у системі охорони здоров'я</i>	10	2	4	4	10	2	-	8
Тема 9. Інформаційні та цифрові технології в охороні здоров'я СРС. <i>Цифрові технології та інформаційні системи в охороні здоров'я</i>	10	2	4	4	12	2	-	10
Тема 10. Управління ризиками в охороні здоров'я СРС. <i>Стратегії управління ризиками у медичних установах</i>	11	2	4	5	10	-	-	10
Тема 11. Психологія управління та комунікації в охороні здоров'я СРС. <i>Психологічні елементи керівництва та взаємодія у медичних колективах</i>	12	2	6	4	12	-	2	10
Тема 12. Соціальна відповідальність та етика в управлінні охороною здоров'я СРС. <i>Етичні норми та соціальна відповідальність у керівництві медичними установами</i>	12	2	6	4	12	-	2	10

Тема 13. Інновації та перспективи розвитку охорони здоров'я СРС. Інновації та сучасні тренди в розвитку системи охорони здоров'я	11	2	4	5	10	2	-	8
Всього за змістовим модулем 2	88	16	36	36	88	6	8	74
Підсумкове заняття модулю 2	2	-	2	-	2	-	2	-
Усього годин за модуль № 2	90	16	38	36	90	6	10	74
Аудиторне навантаження денної форми навчання – 60%, СРС – 40%								
Аудиторне навантаження заочної форми навчання – 18%, СРС – 82%								
Всього за дисципліну	150	24	66	60	150	12	20	118

Аудиторне навантаження денної форми навчання – 60 %, СРС – 40 %
Аудиторне навантаження заочної форми навчання – 21 %, СРС – 79 %

5. Теми лекцій

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Вступ до менеджменту охорони здоров'я	2	2
2.	Види менеджменту в охороні здоров'я	2	2
3.	Законодавче регулювання в охороні здоров'я	2	-
4.	Економіка охорони здоров'я	2	-
5.	Управління якістю медичних послуг	-	2
6.	Організація роботи медичних закладів	2	-
7.	Стратегічне управління в охороні здоров'я	2	-
8.	Управління персоналом в охороні здоров'я	2	2
9.	Інформаційні та цифрові технології в охороні здоров'я	2	2
10.	Управління ризиками в охороні здоров'я	2	-
11.	Психологія управління та комунікації в охороні здоров'я	2	-
12.	Соціальна відповідальність та етика в управлінні охороною здоров'я	2	-
13.	Інновації та перспективи розвитку охорони здоров'я	2	2
	Всього	24	12

6. Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Вступ до менеджменту охорони здоров'я	6	2
2.	Види менеджменту в охороні здоров'я	6	2
3.	Законодавче регулювання в охороні здоров'я	4	2
4.	Економіка охорони здоров'я	4	2
5.	Управління якістю медичних послуг	6	-
6.	Підсумкове заняття модулю 1	2	2
7.	Організація роботи медичних закладів	4	2
8.	Стратегічне управління в охороні здоров'я	4	2
9.	Управління персоналом в охороні здоров'я	4	-
10.	Інформаційні та цифрові технології в охороні здоров'я	4	-
11.	Управління ризиками в охороні здоров'я	4	-
12.	Психологія управління та комунікації в охороні здоров'я	6	2
13.	Соціальна відповідальність та етика в управлінні охороною здоров'я	6	2
14.	Інновації та перспективи розвитку охорони здоров'я	4	-
15.	Підсумкове заняття модулю 2	2	2
	Всього	66	20

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені програмою.

8. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. «Становлення, розвиток та впровадження менеджменту в системі охорони здоров'я»			
1.	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.		
2.	Основи менеджменту охорони здоров'я та етапи його історичного розвитку	5	8
3.	Порівняльний аналіз видів менеджменту в охороні здоров'я	5	8
4.	Основи законодавчого регулювання в охороні здоров'я	5	10
5.	Фінансове планування та управління ресурсами в економіці охорони здоров'я	5	10
6.	Поняття, стандарти та методи управління якістю медичних послуг	4	8
Модуль 2. «Процес управління в системі охорони здоров'я»			
1.	Управління процесами в медичних закладах	5	8
2.	Стратегічне управління в охороні здоров'я: аналіз, розробка стратегій та управління змінами	5	8
3.	Менеджмент кадрів у системі охорони здоров'я	4	8
4.	Цифрові технології та інформаційні системи в охороні здоров'я	4	10
5.	Стратегії управління ризиками у медичних установах	5	10
6.	Психологічні елементи керівництва та взаємодія у медичних колективах	4	10
7.	Етичні норми та соціальна відповідальність у керівництві медичними установами	4	10
8.	Інновації та сучасні тренди в розвитку системи охорони здоров'я	5	8
Всього		60	118

9. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей до участі у засіданнях СНГ, студентських наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, підготовка та участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і т.д.

Основні напрямки для науково-дослідницької роботи здобувача освіти:

1. Вступ до менеджменту охорони здоров'я – основи, принципи та роль.
2. Види менеджменту в охороні здоров'я: стратегічний, оперативний та тактичний.
3. Законодавче регулювання в охороні здоров'я – нормативні акти та контроль.
4. Економіка охорони здоров'я: фінансування, ресурси та витрати.
5. Управління якістю медичних послуг – стандарти, моніторинг та оцінка.
6. Організація роботи медичних установ – процеси, структура та ефективність.
7. Стратегічне управління в охороні здоров'я – планування, розвиток та адаптація.
8. Управління персоналом в охороні здоров'я: підбір, мотивація та тренінги.
9. Інформаційні та цифрові технології в охороні здоров'я.
10. Управління ризиками в охороні здоров'я: аналіз, стратегії та запобігання.
11. Психологічні напрямки управління в охороні здоров'я – мотивація, комунікація та стрес.

12. Комунікація в системі охорони здоров'я: взаємодія, обмін інформацією та ефективність.

13. Інновації в охороні здоров'я – нові технології, дослідження та впровадження.

14. Перспективи розвитку системи охорони здоров'я: тенденції, прогнози та реформи.

15. Етика в управлінні охороною здоров'я – моральні принципи, відповідальність та стандарти.

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми, самостійне здобуття знань по темам, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни.

11. Форма і методи навчання

Форма навчання: денна, заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти може бути змінена.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

12. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. Рівень підготовки здобувачів: визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач.

Знання здобувача з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку (перший семестр) та іспиту (другий семестр).

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно»

Оцінка «добре»

Оцінка «задовільно»

Оцінка «незадовільно».

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «відмінно».

Оцінка «добре».

Оцінка «задовільно».

Оцінка «незадовільно».

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи здобувача

Оцінювання самостійної роботи здобувача здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Індивідуальна робота здобувача оцінюється від 1 до 12 балів.

Оцінювання проміжного контролю (залік) Проміжний контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (іспит)

Оцінка «**відмінно**».

Оцінка «**добре**».

Оцінка «**задовільно**».

Оцінка «**незадовільно**».

Перелік екзаменаційних питань до дисципліни

1. Основні поняття та визначення в менеджменті охорони здоров'я.
2. Історія та розвиток систем охорони здоров'я.
3. Структура та функції систем охорони здоров'я.
4. Види менеджменту в охороні здоров'я: оперативний, стратегічний, інноваційний та самоменеджмент.
5. Основні законодавчі акти та нормативні документи в охороні здоров'я.
6. Правові напрямки надання медичних послуг.
7. Етика та деонтологія в медицині.
8. Фінансове планування та бюджетування в охороні здоров'я.
9. Аналіз витрат та економічна ефективність медичних установ.
10. Управління фінансовими ресурсами в охороні здоров'я.
11. Поняття та показники якості медичних послуг.

12. Методи оцінки та підвищення якості медичних послуг.
13. Структура та управління медичними закладами.
14. Планування та контроль діяльності медичних установ.
15. Інновації в організації медичної допомоги.
16. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища в стратегічному управлінні.
17. Розробка та реалізація стратегій в охороні здоров'я.
18. Управління змінами в медичних організаціях.
19. Кадрова політика та управління людськими ресурсами в охороні здоров'я.
20. Підбір, навчання та розвиток персоналу в медичних установах.
21. Мотивація та оцінка роботи співробітників.
22. Профілактика вигорання та підтримка медичних працівників.
23. Значення інформаційних та цифрових технологій в охороні здоров'я.
24. Електронні медичні записи (ЕМЗ) та їх роль.
25. Телемедицина та її вплив на медичні послуги.
26. Цифрові технології для діагностики та лікування.
27. Інформаційні системи управління закладами охорони здоров'я (ІСУЗОЗ).
28. Етичні та правові напрямки цифрових технологій в охороні здоров'я.
29. Ідентифікація та оцінка ризиків в охороні здоров'я.
30. Стратегії та методи управління ризиками.
31. Стратегії забезпечення доступності медичних послуг у віддалених та сільських районах.
32. Забезпечення доступності та інклюзивності медичних послуг для різних соціальних груп.
33. Управління інформаційною безпекою в медичних установах.
34. Вплив пандемій та глобальних криз на системи охорони здоров'я.
35. Вплив соціальних та демографічних факторів на системи охорони здоров'я.
36. Управління медичними закладами в умовах кризових ситуацій.
37. Кризовий менеджмент в охороні здоров'я: стратегії та підходи.
38. Забезпечення безперервності медичних послуг у кризових ситуаціях.
39. Міжнародні системи охорони здоров'я та порівняльний аналіз.
40. Вплив державної політики на охорону здоров'я.
41. Глобальні тренди в охороні здоров'я.
42. Медична логістика та її роль в організації надання медичних послуг.
43. Управління запасами медикаментів та медичного обладнання.
44. Аналіз та оптимізація логістичних процесів в охороні здоров'я.
45. Впровадження штучного інтелекту в медичні процеси.
46. Роль Big Data в охороні здоров'я.
47. Оцінка потреб у медичних послугах населення.
48. Планування медичних ресурсів.
49. Моделі фінансування систем охорони здоров'я.
50. Аналіз ринку медичних послуг.
51. Підвищення конкурентоспроможності медичних закладів.
52. Публічне та приватне партнерство в охороні здоров'я.
53. Управління змінами в умовах впровадження нових технологій.
54. Питання приватизації медичних закладів.
55. Аналіз і управління конфліктами в медичних організаціях.
56. Залучення пацієнтів до процесу прийняття рішень у сфері охорони здоров'я.
57. Роль лідерства в медичних організаціях.

58. Командна робота та міждисциплінарна співпраця в охороні здоров'я.
59. Маркетинг медичних послуг.
60. Профілактична медицина та менеджмент охорони здоров'я.
61. Соціальна відповідальність медичних закладів.
62. Доступ до інноваційних медичних технологій.
63. Вплив кліматичних змін на здоров'я населення та системи охорони здоров'я.
64. Стратегії розвитку лідерських якостей серед медичного персоналу.
65. Управління конфліктами та стресом серед медичних працівників.
66. Гнучкі форми зайнятості та робочого графіка в медичних закладах.
67. Роль немедичних працівників у наданні медичних послуг.
68. Культура безпеки пацієнтів в медичних установах.
69. Управління кар'єрним зростанням та професійним розвитком медичного персоналу.
70. Психологічна підтримка медичних працівників під час кризових ситуацій.

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Проміжний контроль в 1 семестрі - залік.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді іспиту після вивчення дисципліни в 2 семестрі.

14.Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі

Підсумковий контроль у 1 семестрі – залік

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить **122 бали**.

Результати складання здобувачем заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «незараховано». Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість .

Підсумковий контроль у 2 семестрі – іспит

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів) та індивідуальної роботи здобувача (від 6 до 12 балів).

Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» – 50-60 балів

оцінка «4» – 61-70 балів

оцінка «5» – 71-80 балів

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та підсумкового контролю) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» – 180-200 балів

оцінка «4» – 160-179 балів

оцінка «3» – 122-159 бали.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність здобувачів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. чинне Положення про організацію освітнього процесу).

Оцінка за теоретичну частину іспиту здійснюється за шкалою оцінювання згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова:

За 10-бальною шкалою	Бали	За 10-бальною шкалою	Бали
«2»	0	«4»	48
«3-»	38	«4+»	53
«3»	41	«5-»	54
«3+»	44	«5»	57
«4-»	45	«5+»	60

Оцінка за усну складову виставляється під час складання іспиту і конвертується в бали за наступною шкалою:

38-44 бали – оцінка «3»

45-52 бали – оцінка «4»

53-60 бали – оцінка «5»

Бали за підсумковий контроль складають суму балів, отриманих за усну відповідь та перекладацьке тестування, і відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» – 50-60 балів

оцінка «4» – 61-70 балів

оцінка «5» – 71-80 балів

Бали за поточну успішність, тестування, усну відповідь, сумарну оцінку за іспит та традиційну оцінку викладачі вносять у вертикальну відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та іспиту) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» – 180-200 балів

оцінка «4» – 160-179 балів

оцінка «3» – 122-159 бали.

Бали за іспит та поточну успішність здобувачів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
40-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-39,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення дисципліни

1. Силабус.
2. Робоча програма.
3. Лекційний матеріал з мультимедійним забезпеченням.
4. Методичні рекомендації для практичних занять.
5. Методичні рекомендації для самостійної позааудиторної роботи здобувачів.
6. Перелік контрольних питань до підсумкових занять з тем модулів.
7. Перелік питань до підсумкового контролю дисципліни.
8. Тести для контролю засвоєння тем практичних занять.

16. Рекомендована література

Основна

1. Алексеєнко Л., Брич В., Борисяк О. Менеджмент персоналу: підручник. За заг. ред. В. Брича. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 640 с.
2. Алькема В. Г., Сумець О. М., Кириченко О. С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2023. – 244 с.
3. Борщ В.І., Рудінська О.В., Кусик Н.Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
4. Вишнинецький І.І., Гур'янов В.Г., Жила А.В., Журавель В.І., Кожемякіна Т.В., Короткий О.В., Парій В.Д., Матукова Г.І., Матукова-Ярига Д.Г., Юнгер В.І Менеджмент у системі медичної допомоги населенню: навчальний посібник. За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В.Д. і д. мед. н., проф. Журавля В.І.; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. Київ: [Електронний посібник], 2023. 1289 с. URL: <http://ir.library.nmu.com/handle/123456789/7203>
5. Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В, Пономарьов Е. Е. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я [Електронний ресурс] : навчальний посібник до вивчення дисципліни «Основи менеджменту, маркетингу та економіки галузі охорони здоров'я» / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: 2022. 200 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/564de540-fd83-4995-b1b4-505e456fc246>

Допоміжна

1. Abaku G. A., Odimarha A. C. Sustainable supply chain management in the medical industry: a theoretical and practical examination. *International Medical Science Research Journal*, Vol. 4, Issue 3, P.No.319-340, March 2024. DOI: 10.51594/imsrj.v4i3.931
2. Putra E., Badaruddin, Rujiman, Saleh A. Model Of Management Lubuk Larangan for Area Development in Mandailing Natal District. *Journal of Ecohumanism*. 2024. 3(3), p. 592–598. <https://doi.org/10.62754/joe.v3i3.3378>
3. Алькема В., Діденко В. Планування стратегічного управління організаціями, закладами охорони здоров'я в сучасних умовах. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2024. №1(73). С. 139–146. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-73-139-146>
4. Білецька І. М. Аналіз інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я як функція менеджменту їх системного розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 1. С. 310-315. DOI: <https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2022-302-1-52>
5. Вівсяник О. М. Дослідження в сфері державного управління охороною здоров'я на основі методології детермінізму. *Державне управління*. 2024. №1. С. 123-130. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2777/2813>.
6. Гладкова О. В. Впровадження інструментів lean-менеджменту в управління закладом охорони здоров'я. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 145-152.
7. Головчук Ю.О. Управління розробкою бізнес-моделей у сфері приватних медичних закладів. Бізнес-моделі для сталого розвитку: виклики та цифрова трансформація : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків. 15-16 лют. 2024. Харків, 2024. С. 119-121.
8. Головчук Ю.О., Герцун І.А. Аналіз середовища та стратегічне планування як основа управління підприємством. Міжнародна транспортна інфраструктура, індустриальні центри та корпоративна логістика: матеріали двадцятої наук.-практ. міжнар. конф. (6-7 червня 2024 р. м. Харків). - Харків: УкрДУЗТ, 2024. С. 192-194.

9. Головчук Ю.О., Дибчук Л.В., Палагнюк Г.О. Медична резилієнтність в умовах воєнного стану: стратегії та планування для оптимізації системи охорони здоров'я України. Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я : матеріали II наук.-практ. internet-конф. з міжнар. уч., м. Харків, 19 січ. 2024. Харків, 2024. С. 29-38.

10. Головчук Ю.О., Струшинська В. Використання цифрового маркетингу у фармацевтичній галузі. Бізнес-моделі для сталого розвитку: виклики та цифрова трансформація : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків. 15-16 лют. 2024. Харків, 2024. С. 292-294.

11. Головчук Ю.О., Фролова Ю.В. Інноваційні інформаційно-комунікаційні технології для розвитку обдарованої особистості. Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку : матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 640 с. С. 117-120.

12. Голод А.П., Головчук Ю.О., Мороз С.Р., Дудаш О.І. Модернізація санаторно-курортного господарства як чинник маркетингової політики регіонального розвитку туризму. *Інтернаука. Серія: Економічні науки.* 2022. № 9. С. 1-15. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8235>

13. Гусаревич Н. В., Смирнова І. М., Папп В. В. Цифрове управління підприємницькою діяльністю. *Економічний простір.* 2024. №191. С. 3-7. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1523/1467>

14. Дибчук Л.В., Головчук Ю. О. Особливості формування сучасного менеджменту в медичних установах. Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я: матер. II міжнарод. наук.-практ. internet-конференції з міжнар. участю, Харків, 19 січня 2024 – 515 с. С. 51-61.

15. Жарлінська Р.Г., Гель А.П., Адамчук О.Ф. Правові засади забезпечення інформаційної безпеки пацієнтів на основі технології блокчейн. Медичне право України: сучасні досягнення та перспективи розвитку. Збірник наукових статей міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю з дня створення першої в Україні кафедри медичного права. Упоряд. д.ю.н., проф. І.Я. Сенюта, к.ю.н., доц. Х.Я.Терешко. Львів. Вид-во ЛОБФ «Медицина і право». 2023. С.48-51

16. Жарлінська Р.Г., Тринчук А.А., Березовський А.М. Організаційно-правові аспекти розробки ефективної конкурентної стратегії закладу охорони здоров'я на ринку медичних послуг на основі інструментів клінічного аудиту. Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Запоріжжя, 30-31 травня 2023 р.) / за заг. ред. Ю. М. Колесника. Запоріжжя: ЗДМФУ, 2023. С. 90-94

17. Квітка С., Миргородська М. Цифрова трансформація системи охорони здоров'я: фактори впливу на якість життя населення. *Аспекти публічного управління.* 2024. №12(1). С. 14-21. DOI: <https://doi.org/10.15421/152402>

18. Кулініч Т., Білецька Н., Галаченко О. Стале підприємництво: аналіз тенденцій цифрового обліку, менеджменту та маркетингу в регіональному та глобальному вимірі. *Економічний простір.* 2023. №186. С. 54-61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/186-10>

19. Лепетан І. Організація діловодства в управлінській діяльності підприємства. *Економіка та суспільство.* 2022. № 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1389/1339>.

20. Лепетан І.М., Гайворонюк О.О. Основні елементи системи управління витратами підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.69>

21. Осипова Є., Покотило Б. Брендінг та репутаційний менеджмент як інструмент побудови довіри до бренду. *Економічний простір*. 2024. №191. С. 230-234. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-37>

22. Сумець О. Оцінка результативності реалізації управлінського рішення в загальній системі менеджменту закладу охорони здоров'я. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. №1(73). С. 147-157. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-73-147-157>

23. Тимошенко В. Трансформація функцій управління персоналом в умовах змін. *Економічний простір*. 2024. №191. С. 240-243. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-39>

24. Тягунова З. О., Кручак Л. В. Цифровий менеджмент як платформа стійкого розвитку підприємства в умовах сучасних криз. *Економічний простір*. 2024. №191. С. 87-91. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1534/1478>

25. Шевчук А. Використання ІІІ для захисту цифрового активу щодо управління бізнес процесами в умовах цифрових трансформацій: еволюція та майбутнє. *Економічний простір*. 2024. №191. С. 244-249. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-40>

26. Шпига П. С., Карпенко О. В., Осьмак А. С., Карпенко Ю. В., Качмарський Є. І. Інструменти реінжинірингу державного управління у сфері охорони здоров'я: штучний інтелект та цифрові системи персональної ідентифікації пацієнтів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. [Електронний ресурс]. 2024. №5. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/3676/3711>

17. Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету. URL: <http://vnmu.edu.ua>

2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету. URL: <http://library.vnmu.edu.ua>

3. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: <http://www.who.int/en/>

4. МОЗ України База знань кращих практик. Менеджмент. URL: <https://moz.gov.ua/menedzhment>

5. Міністерство цифрової трансформації. URL: <https://thedigital.gov.ua>

6. МОЗ України. URL: <https://moz.gov.ua/>

7. Центр громадського здоров'я МОЗ України. URL: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

8. МОЗ України База знань кращих практик. Менеджмент. URL: <https://moz.gov.ua/menedzhment>

9. Онлайн-курси Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/>

10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

11. Студія онлайн-освіти Educational Era. URL: <https://ed-era.com>

12. Дія. Освіта. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua>

13. Освітня онлайн-платформа. URL: <https://sendpulse.ua>

14. Платформа онлайн-освіти. URL: <https://impactorium.org>

15. Освітній хаб – EduHub.in.ua. URL: <https://eduhub.in.ua>